

Vergaderjaar 2024–2025

28 345

Aanpak huiselijk geweld

31 015

Kindermishandeling

Nr. 286

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 augustus 2025

Hierbij bied ik uw Kamer het onderzoeksrapport *Psychisch geweld in het strafrecht; Een verkennend onderzoek naar de strafrechtelijke aanpak van psychisch geweld* aan. Dit onderzoek is uitgevoerd door de Rijksuniversiteit Groningen in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC), als onderdeel van het meerjarig WODC-onderzoeksprogramma Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2024–2030.

De strafrechtelijk aanpak van psychisch geweld vormt een belangrijk onderdeel van de bredere aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling en het voorkomen van femicide. Onze samenleving is recent opgeschrikt door een aantal vreselijke zaken waarin meisjes en vrouwen zijn omgebracht. We weten op basis van prevalentieonderzoek dat er in Nederland honderdduizenden mensen maandelijks, wekelijks of dagelijks slachtoffer zijn van psychisch geweld (waaronder dwingende controle). Dit betreft zowel vrouwen als mannen, maar vooral vrouwen lopen het risico hiervan dodelijk slachtoffer te worden. In navolging van de toenmalige Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en Staatssecretaris Rechtsbescherming zet ik mij samen met de Staatssecretaris Langdurige en Maatschappelijke Zorg en de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, evenals de betrokken uitvoeringsorganisaties, met overtuiging in om de aanpak van dit grote veiligheidsprobleem in Nederland verder te versterken.

De centrale probleemstelling van het onderzoek is: Hoe verloopt de strafrechtelijke aanpak van psychisch geweld? In het onderzoeksrapport wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:

- Wat is het juridisch kader van de strafrechtelijke aanpak van psychisch geweld?
- Hoe gaan professionals om met casussen waarin sprake lijkt te zijn van psychisch geweld?
- Wat vinden professionals van het strafrechtelijk aanpakken van psychisch geweld?

- Wat is de aard en het verloop van zaken van psychisch geweld waarin de afgelopen twee jaar strafrechtelijke vervolging heeft plaatsgevonden?
- Hoe ziet de bewijsvoering eruit in zaken waarin vervolging voor psychisch geweld plaatsvindt?
- Wat vinden professionals van het voornemen om psychisch geweld apart strafbaar te stellen?

Ik ben de onderzoekers zeer erkentelijk voor hun gedegen werk. De bevindingen van dit onderzoek zullen worden meegenomen in de uitwerking van het wetsvoorstel en de bijbehorende memorie van toelichting, zoals aangekondigd in de brief van 10 juli jl.¹ Via dezelfde brief is uw Kamer reeds geïnformeerd over de contouren van dit wetsvoorstel. Momenteel wordt dit wetsvoorstel voorbereid, mede op basis van een internationale rechtsvergelijking die nog later dit jaar wordt verwacht. Het wetsvoorstel zal naar verwachting voor de zomer van 2026 in consultatie gaan. In de memorie van toelichting zal ook aan de orde komen hoe het wetsvoorstel past in het bredere beleid ter verbetering van de strafrechtelijke aanpak van psychisch geweld. De bevindingen van dit onderzoek onderstrepen het belang hiervan. Op dit moment wordt al gewerkt aan het vergroten van kennis over psychisch geweld onder professionals van o.a. Veilig Thuis, de politie en het Openbaar Ministerie. Ook vindt – zoals in de brief van 10 juli reeds toegelicht – momenteel een pilot plaats die gericht is op het verbeteren van de dossiervorming, dat noodzakelijk is om tot een betere bewijsvoering te komen. Een belangrijk aandachtspunt is daarbij het in kaart brengen van de stelselmatigheid van het geweld en het patroon van de gedragingen. Verder start op korte termijn een publiekscampagne over dwingende controle, naar verwachting op 25 september a.s. Om (strafrechtelijk) te kunnen ingrijpen is het immers cruciaal om maatschappelijke bewustwording over dit fenomeen te bevorderen, zodat mensen signalen kunnen herkennen en zodat zij weten hoe zij kunnen helpen om het geweld te stoppen.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D.M. van Weel

¹ Kamerstuk 28 345, nr. 285.